

Mottagare: kn.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia: johan.gannedahl@regeringskansliet.se

Er ref: KN2024/00503

Remissvar

Svensk Vindenergis remissvar om EU:s klimatmål till 2040

Svensk Vindenergi tackar för möjligheten att svara på EU:s klimatmål till 2040. Svensk Vindenergi är en branschförening för företag som arbetar med vindkraft. Elproduktionen från vindkraft förväntas öka från 33 TWh år 2022 till 56 TWh år 2026 i Sverige. Merparten av denna ökning är satsningar från Svensk Vindenergis medlemsföretag. Inom EU förväntas elproduktionen från vindkraften öka från 15 procent år 2022 till 32 procent år 2030 och 48 procent till år 2050.

Sverige elektrifieras i snabb takt. Land- och havsbaserad vindkraft har stor potential att redan idag bidra till den elektrifiering som är nödvändig för klimatomställningen i industri- och transportsektorerna. En elektrifiering som går i takt med industrins behov stärker också den svenska konkurrenskraften. EU:s medlemsstater har redan energi- och klimatmål till 2030 och målet om att nå nettonollutsläpp av växthusgaser senast 2050 med strävan att uppnå negativa utsläpp därefter. I februari lämnade kommissionen ett meddelande med en rekommendation om mål till 2040, som innebär att utsläppen av växthusgaser ska minska med 90 procent till 2040 jämfört med 1990.¹ Enligt EU:s vetenskapliga råd för klimatfrågor gjordes bedömningen att utsläppen behöver minska med 90–95 procent till 2040 för att kunna nå målet om nettonollutsläpp senast 2050.² Kommissionens rekommendation ligger därmed i nederkanten av rådets rekommendation.

Sammanfattning av Svensk Vindenergis synpunkter

- För att stärka den svenska konkurrenskraften uppmuntrar Svensk Vindenergi regeringen att driva på för ett ambitiöst 2040-mål där kommissionens rekommendation utgör en miniminivå i förhandlingarna.
- En omfattande elektrifiering baserad på förnybar energi är en nyckel för att EU ska kunna nå ambitiösa klimatmål till 2040. Det behövs därför en omfattande utbyggnad av förnybar elproduktion. Vindkraften är det enda kraftslag som kan byggas ut så snabbt och i den skala som behövs för att åstadkomma den elektrifiering som industrin har aviserat.³

¹ [Europe's 2040 climate target and path to climate neutrality by 2050 building a sustainable, just and prosperous society – European Commission](#)

² [Scientific advice for the determination of an EU-wide 2040 climate target and a greenhouse gas budget for 2030–2050 – ESABCC](#)

³ [Basindustrins elbehov – SKGS](#)

Utvecklade synpunkter på förslagen

Sverige bör driva ett ambitiöst 2040-mål för EU

EU har åtagit sig under Parisavtalet att nå nettonollutsläpp av växthusgaser senast 2050, för att sedan uppnå negativa utsläpp. Enligt EU:s vetenskapliga råd för klimatfrågor måste EU minska sina utsläpp med 90–95 procent till 2040 jämfört med 1990 för att kunna klara sitt åtagande. Det kräver att alla medlemsstater ställer om så tidigt som möjligt. För de som är sena blir det dyrt och är negativt för konkurrenskraften. EU-kommissionen har nyligen konstaterat att medlemsländernas utkast till uppdaterade nationella energi- och klimatplaner – däribland Sveriges – är otillräckliga och behöver skärpas för att vara i linje med EU-målen.

I sin konsekvensanalys för 2040-målet visar kommissionen att den rekommenderade målnivån om 90 procent minskning av utsläppen av växthusgaser till 2040 jämfört med 1990 går hand i hand med fortsatt ekonomisk tillväxt, och att försörjningstryggheten till 2040 ökar med ett lägre beroende av import av fossil energi från omvärlden. Vidare sänker den föreslagna målnivån även de samhällsekonomiska kostnaderna för klimatförändringarna jämfört med lägre målnivåer. En högre målnivå till 2040 förväntas även kunna öka ambitionsnivån globalt då det stärker EU:s förhandlingsposition i internationella förhandlingar.

Svensk Vindenergi anser att det är centralt för EU:s omställning att ett 2040-mål antas i god tid, för att genom förutsebarhet och långsiktighet ge industrier, företag och hushåll bästa möjliga förutsättningar att bidra och anpassa sig till omställningen. Sverige har ett nationellt mål om att nå nettonollutsläpp av växthusgaser senast 2045 och negativa utsläpp därefter, vilket gör det viktigt att driva på för att även resten av EU ska ställa om så tidigt som möjligt så att marknadsvillkoren blir rättvisa. Svensk Vindenergi instämmer också med kommissionen att ett ambitiöst 2040-mål för EU ökar möjligheterna att påverka andra länder att ställa om och därmed bidrar till att höja den globala ambitionsnivån. EU är och ska fortsatt vara en central aktör för att påverka såväl utsläppen inom unionen som att driva på omvärlden. Svensk Vindenergi uppmanar därför regeringen att driva på för ett ambitiöst 2040-mål där kommissionens rekommendation utgör en miniminivå som resultat i de kommande förhandlingarna.

Vindkraften behövs för elektrifiering i tid

Det är en betydligt mer effektiv klimat- och näringspolitik att se till att Sverige ställer om i tid, än att vänta och exempelvis behöva köpa dyrt utsläppsutrymme från andra EU-länder. Det är centralt för omställningen att Sverige klarar elektrifieringen på hemmaplan, eftersom en elektrifiering som går i takt med industrins behov både minskar utsläppen och stärker den svenska konkurrenskraften.

För att klara en utsläppsminskning med minst 90 procent till 2040 kommer det att krävas en omfattande elektrifiering och den kommer att behöva baseras på förnybar energi, eftersom det är de enda energilag som kan byggas ut i tillräcklig takt och omfattning för att EU ska ligga på den utsläppsbana som ett sådant mål förutsätter. Då krävs viktiga investeringar i nätinfrastuktur,

smarta lösningar, projekt för förnybar energi och för att stärka Europas gröna arbetskraft. En omfattande elektrifiering baserad på förnybar energi kommer att sätta Europa på rätt väg för att nå ett ambitiöst 2040-mål och nettonollutsläpp 2050, samtidigt som det ger stora fördelar för EU:s medborgare och ekonomi. Nya elektrifierade lösningar möjliggör för slutanvändarna att spara energi och fatta mer överkomliga beslut som minskar koldioxidutsläppen från deras transport-, uppvärmnings- och industriprocesser. Detta kräver elsystem som växer och utvecklas snabbt, och att kommissionen utarbetar ett ramverk och en marknadsdesign för att skala upp investeringar i flexibilitetslösningar, inklusive stödmekanismer, och möjliggöra användningen av dynamisk elprissättning och tidsanpassade nättariffer för att stimulera flexibilitet på efterfrågesidan. Den otillräckliga bedömningen av behoven av elsystemsflexibilitet och bristen på lämpliga marknadsincitament har gjort att Europa fortfarande är beroende av fossilbaserad elproduktion och det måste ändras.

Sverige har en målsättning om att skala upp dagens elproduktion från 170 TWh per år till minst 300 TWh per år senast 2045. Ett flertal rapporter från både branschföreningar och expertmyndigheter visar dock på att behovet av storskalig ny elproduktion kommer behövas redan under slutet av 2020-talet och under 2030-talet. Detta till följd av basindustrins och transportsektorns elektrifiering, vilken bidrar till en ökad elanvändning. Ska vi klara en sådan utbyggnad är det viktigt att vi har likartade spelregler i Sverige som övriga EU. Svenska företag har redan idag en nyckelroll i leverantörskedjan av exempelvis vindkraft både till land och till havs samt för moderna och robusta elsystem.

Stockholm 2024-04-29

Daniel Badman
Vd
Svensk Vindenergi

Lina Kinning
Havsbaserad vindkraft, energisystem, EU,
internationellt
Svensk Vindenergi